Matematiikan olympiavalmennus: Kotitehtäviä geometriasta ja polynomeista

Antti Honkela & Jari Lappalainen, Tammikuu 2016. Ratkaisuja voi lähettää osoitteeseen laurihallila@gmail.com tai Lauri Hallila, Jussaarenkuja 5 J 104, 00840 Helsinki

- 1. Kolmion ABC ulkopuolelle piirretään neliö, jonka sivuista yksi on jana AB. Lisäksi piirretään toinen neliö, jonka sivuista yksi on jana BC. Osoita, että näiden neliöiden keskipisteet ja janan CA keskipiste muodostavat tasasivuisen suorakulmaisen kolmion.
- 2. Olkoon piste H kolmion ABC korkeusjanojen leikkauspiste, piste A' janan BC keskipiste, piste X kolmion kärjestä B lähtevän korkeusjanan keskipiste, piste Y kolmion kärjestä C lähtevän korkeusjanan keskipiste ja D kolmion kärjestä A lähtevän korkeusjanan kantapiste. Osoita, että pisteet X, Y, D, H ja A' ovat samalla ympyrällä.
- 3. Olkoon piste D kolmion ABC kärjestä A lähtevän korkeusjanan kantapiste ja piste E kolmion kärjestä B lähtevän korkeusjanan kantapiste. Olkoon kolmion ympäripiirretyn ympyrän keskipiste O. Osoita, että $OC \perp DE$.
- 4. Näytä, ettei ole olemassa kokonaislukukertoimista polynomia p, jolle p(1) = 4 ja p(4) = 9.
- 5. Määritä yhtälön

$$\frac{x}{1+y+zx} + \frac{y}{1+z+xy} + \frac{z}{1+x+yz} = \frac{3}{x+y+z}$$

kaikki ratkaisut, joille $0 \le x, y, z \le 1$.

 $\mathbf{6.}$ Olkoon P paritonasteinen polynomi, joka toteuttaa identiteetin

$$P(x^2 - 1) = P(x)^2 - 1.$$

Osoita että P(x) = x kaikilla $x \in \mathbb{R}$.

7. Olkoon p reaaliluku. Määritä yhtälön

$$x^3 + 2px^2 - px + 10 = 0$$

ratkaisut x_1, x_2, x_3 , kun tiedetään niiden muodostavan aritmeettisen jonon.

8. Määritä kaikki funktiot $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$, jotka toteuttavat ehdon

$$f(x - f(y)) = 1 - x - y$$

kaikilla $x, y \in \mathbb{R}$.

9. Osoita, että kaikille positiivisille luvuille a,b,c ja kaikille epänegatiivisille kokonaisluvuille p pätee epäyhtälö

$$a^{p+2} + b^{p+2} + c^{p+2} \ge a^p bc + b^p ca + c^p ab.$$

10. Olkoon (a_n) aritmeettinen jono, johon kuuluvat luvut 1 ja $\sqrt{2}$. Osoita, että mitkään kolme jonon termiä eivät muodosta geometristä jonoa.